

Nr 26.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tjänstårsberäkning för Signe Maria Wester för pension från statens pensionsanstalt; given Stockholms slott den 25 januari 1929.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Cl. Lindskog.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 25 januari 1929.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMAEK, JOHANSSON.

Departementschefen, statsrådet Lindskog anför:

Hos Kungl. Maj:t har f. d. ämneslärarinnan och biträdande föreståndarinnan vid kommunala mellanskolan i Vaxholm Signe Maria Wester, som den 30 juni 1928 avgått med pension, anhållit om vidtagande av åtgärder för att hon måtte erhålla tilläggspension.

Av handlingarna framgår bland annat, att sökanden, som är född den 17 september 1866, tjänstgjort vid kommunala mellanskolan i Vaxholm från och med höstterminen 1920, då skolan erkändes såsom kommunal mellanskola, till och med den 30 juni 1928 samt att hon för denna tjänstgöring från statens pensionsanstalt åtnjuter en försäkringstekniskt beräknad pension av 434 kronor om året.

Tjänstårsberäkning för Signe Maria Wester för pension från statens pensionsanstalt.

Sökanden har emellertid, enligt vad handlingarna vidare utvisa, tjänstgjort även vid andra läroanstalter och hennes förevarande ansökning avser, att hon skulle komma i åtnjutande av tilläggspension med hänsyn till den tjänstgöring, hon under läsåren 1913—1920 bestritt såsom föreståndarinna för och ämneslärarinna vid Vaxholms samskola, innan denna ombildades till kommunal mellanskola. För denna tjänstgöring åtnjuter hon nämligen nu icke någon som helst pension.

Skolöverstyrelsen har den 15 september 1928 avgivit utlåtande i ärendet.

Överstyrelsen erinrar därom att Vaxholms samskola under ifrågavarande tidsperiod från statsmakternas sida vunnit erkännande för sin verksamhet, i det att skolan från och med vårterminen 1916 tillerkänts realskolexamensrätt och vid två olika tillfällen erhållit icke oväsentliga tillfälliga statsunderstöd. Skolan har vidare från och med höstterminen 1910 stått under läroverksöverstyrelsens, respektive skolöverstyrelsens inseeende och ombildades från och med höstterminen 1920 till kommunal mellanskola.

Överstyrelsen framhåller, att av det sätt, varpå statsmakterna sålunda givit skolan sitt erkännande, tydligt torde framgå, att skolans verksamhet ansetts vara av stort värde för det allmänna. Då vidare sökandens tjänstgöring såsom föreståndarinna för sagda skola varit av stor betydelse för dennas utveckling och tjänstgöringen omfattat bland annat de år, under vilka Vaxholms samskola vunnit det kraftigaste erkännandet från statens sida, torde det vara med billigheten överensstämmande, att sökanden tillerkännes någon pension för ifrågavarande tjänstgöring. Överstyrelsen föreslår i sådant hänseende, att sökanden må erhålla rätt att för pension från statens pensionsanstalt, på samma sätt som i § 22 av reglementet för statens pensionsanstalt säges i fråga om tjänstår, under vilka pensionstagare tillhört lärarinnornas pensionsanstalt, utav sin tjänstgöringstid vid Vaxholms samskola tillgodoräkna sig de två år, under vilka skolan åtnjutit statsunderstöd, eller läsåren 1915/1916 och 1918/1919. Vid bifall till detta överstyrelsens förslag skulle den tid, som sökanden intill uppnåendet av pensionsåldern intjänat för pension från statens pensionsanstalt — när, jämlikt bestämmelserna i § 22 mom. 1 a) av anstaltens reglemente, däri inräknas de tjänstår, som sökanden intjänat för pension från lärarinnornas pensionsanstalt — uppgå till 10, vilket förhållande åter jämlikt bestämmelserna i § 24 av sagda reglemente skulle hava till följd, att den sökanden från statens pensionsanstalt tillkommande pensionen icke skulle beräknas försäkrings-tekniskt utan enligt de i mom. 1 a) av sistnämnda paragraf angivna grunder.

Nu har sökanden emellertid, fortsätter överstyrelsen, under det första av de två läsår vid Vaxholms samskola, vilka hon enligt överstyrelsens förslag skulle få tillgodoräkna sig för pension från statens pensionsanstalt, läsåret 1915/1916, tillhört svenska lärarinnornas pensionsförening, och denna har enligt lämnad uppgift under nämnda år uppburit ett statsbidrag av 60 kronor för henne, varjämte sökanden för utbekommande av detta statsbidrag i pensionsavgift till föreningen erlagt lika stort belopp. Med anledning härav torde — i analogi med vad som i mom. 14 av övergångsstadgandena till kap. IV av reglementet för statens pensionsanstalt, enligt den lydelse sagda övergångsstadganden hava i kungörelsen den 29 juni 1928, nr 257, finnes föreskrivet angående pension för lärarinna vid kommunal flickskola — den pension, som vid bifall till överstyrelsens ovan angivna förslag komme att tillfalla sökanden från statens pensionsanstalt, böra minskas i

motsvarande mån, dock att, i överensstämmelse med nämnda övergångsstadganden, hänsyn därvid ej torde böra tagas till större del av sökandens pension från svenska lärarinnornas pensionsförening än den, som grundas på dels det statsbidrag, som nämnda pensionsförening under läsåret 1915/1916 erhållit för henne, dels de för ifrågavarande statsbidrags erhållande erforderliga minimiavgifter.

Överstyrelsens utlåtande slutar med en hemställan, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att sökanden må för pension från statens pensionsanstalt, på samma sätt som i § 22 av anstaltens reglemente finnes föreskrivet angående tjänstår, intjänade i lärarinnornas pensionsanstalt, tillgodoräkna sig sin under läsåren 1915/1916 och 1918/1919 intjänade tjänstetid vid Vaxholms samskola, dock att därvid skall i tillämpliga delar gälla vad som i mom. 14 av övergångsstadgandena till kap. IV av reglementet för statens pensionsanstalt, enligt den lydelse detta reglemente erhållit genom kungörelsen den 29 juni 1928, nr 257, finnes föreskrivet i fråga om lärarinna vid kommunal flickskola, varvid det i sagda moment avsedda avdrag skall avse pensionsbelopp beräknat på det av sökanden under läsåret 1915/1916 erhållna statsbidrag till svenska lärarinnornas pensionsförening och för dettas erhållande erlagda minimiavgifter.

Statens pensionsanstalt har den 6 oktober 1928 avgivit utlåtande i ämnet och därvid förklarat sig icke hava något att erinra mot att sökanden bereddes möjlighet att erhålla högre pension på sätt skolöverstyrelsen föreslagit.

Statskontoret har i utlåtande den 9 november 1928 anfört följande:

På grund av vad skolöverstyrelsen meddelat och anfört synas goda skäl föreligga för utverkande av riksdagens medgivande till sådan tjänstårsberäkning, som av skolöverstyrelsen föreslagits för sökandens rätt till pension från statens pensionsanstalt; och tillstyrker därför statskontoret vidtagande av åtgärd i enlighet med skolöverstyrelsens hemställan.

Enligt vad statskontoret inhämtat skulle sökanden, som nu har rätt till pensioner å tillhopa 935 kronor — oberäknat visst mindre, på frivilliga avgifter grundat pensionsbelopp från svenska lärarinnornas pensionsförening — komma att vid bifall till skolöverstyrelsens förslag få en höjning av sammanlagda pensionsförmånen med omkring 450 kronor.

Då den föreliggande framställningen synes mig vara väl motiverad, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Departementschefen.

att f. d. ämneslärarinnan och biträdande föreståndarinnan vid kommunala mellanskolan i Vaxholm Signe Maria Wester må för pension från statens pensionsanstalt tillgodoräkna sig sin under läsåren 1915/1916 och 1918/1919 intjänade tjänstetid vid Vaxholms samskola, dock att därvid skall i tillämpliga delar gälla vad som i mom. 14 av övergångsstadgandena till kap. IV av gällande reglemente för statens

Kungl. Maj:ts proposition Nr 26.

pensionsanstalt finnes föreskrivet i fråga om lärarinna vid kommunal flickskola, varvid det i sagda moment stadgade avdraget skall avse pensionsbelopp beräknat på det för Signe Maria Wester under läsåret 1915/1916 erlagda statsbidraget till svenska lärarinnornas pensionsförening och för dettas erhållande erlagda minimiavgifter.

Vad departementschefen sålunda under instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

I. A. Hedenlund.
